

JERYCHO: Sztuka średniowiecznej polifonii / Cyprian Bazylik | Opera omnia

Łódzki Dom Kultury i Filharmonia Łódzka zapraszają 12 listopada 2023 r. o godz. 17.00 na dwuczęściowy, jubileuszowy i zarazem premierowy, koncert zespołu JERYCHO w Filharmonii Łódzkiej.

W części pierwszej: „Sztuka średniowiecznej polifonii”, stricte jubileuszowej, wybrzmiały utwory, których jakość i popularność zyskały szczególne uznanie w ciągu 10 lat istnienia ansamblu. Część druga koncertu, to premiera najnowszego albumu zespołu: "Cyprian Bazylik | Opera omnia", wydane go staraniem Łódzkiego Domu Kultury przez wytwórnię fonograficzną DUX.

CZ. I

Sztuka średniowiecznej polifonii

Średniowiecze to czas narodzin i niespotykanego rozwoju śpiewu wielogłosowego. W ślad za prostymi, dwugłosowymi formami, wywodzącymi się z improwizowanych praktyk ustnych, pojawiła się forma organum – monumentalne, melizmatyczne utwory, charakterystyczne dla uroczystej liturgii. Począwszy od słynnego rękopisu Codex Calixtinus zapisywano również utwory trzygłosowe. Jednak śpiew wielogłosowy stał się nie tylko znakiem rozpoznawczym uroczystej liturgii. Motet wielotekstowy był jednym z najciekawszych zjawisk muzycznych. Forma ta rozprzestrzeniła się po całej Europie i dotarła także do naszego sąsiedztwa – Europy Środkowo-Wschodniej. W późnym średniowieczu motety pod wpływem śpiewu ludowego uległy uproszczeniu w technice komponowania, co zaowocowało prostymi i bardzo efektownymi miniaturami muzycznymi. Ensemble JERYCHO czerpiąc z żywych praktyk wykonawczych, ożywia dawne zapisy muzyczne, tworząc formy pełne emocji i witalności, co jest entuzjastycznie przyjmowane przez publiczność na ich koncertach.

Program koncertu:

hymnus: Inventor rutili – improwizowany dwugłos, XI w.

cantio: Vox nostra – Codex Calixtinus, XII w.

organum: Alleluia. Vocavit Iesus Iacobum – Codex Calixtinus, XII w.

conductus: Congaudeant Catholici – Codex Calixtinus, XII w.

prosa: Mane prima sabbati – Francja (Perotinus), XIII w.

*

motet: Mater Dei/Mater Virgo pia/Eius – Francja, XIV w.

motet: Ave Virgo regia/Ave gloriosa/Domino – Francja, XIV w.

motet: Ortorum virentium/Virga Iesse/Victimae – Italia, XIV w.

motet: Veni Virgo beatissima/Veni sancte Spiritus/Pneuma – Francja, XIV w.

motet: Alle psallite cum luya – Francja, XIV w.

*

motet: Unde gaudent/Eya Dei iherarchia/Nostra iocunda – Czechy, XV w.

motet: Christus surrexit vinctos/Chorus nove/Christus surrexit – Czechy, XV w.

motet: Christus iam surrexit/Terra tremuit/Angelus Domini/Surrexit Christus – Czechy, XV w.

*

cantio: Salve thronus Trinitatis, Maria – Polska, XV w.

Petrus de Grudencz: Presulis eminenciam totam – Polska, XV w.

Benedicamus Domino – organum

Ensemble JERYCHO:

Paweł Szczyciński, Mateusz Grzyb, Rafał Grozdew - tenor

Maciej Królikowski, Wawrzyniec Dąbrowski, Tomasz Jarnicki - baritone

Łukasz Kalisz, Stanisław Szczyciński, Aleksander Suchta - bass

Rafał Kanowski - basso profondo

Bartosz Izbicki - kierownictwo artystyczne

CZ. II

Cyprian Bazylik | Opera omnia

Ciprianus Mathiae Siradiensis (Cyprian z Sieradza zwany Bazylikiem) muzyką zajmował się w swoich młodych latach (najwyżej do roku 1560 lub 1561), a więc do około 25. roku życia. Zachowały się tylko utwory, które napisał przed 1559 rokiem, a więc gdy prawdopodobnie nie miał jeszcze 24 lat. Pozwala to ocenić skalę talentu Cypriana i można ubolewać, że w dojrzałych latach znajdował on ujęcie jedynie na polu literackim.

Zachowaną młodzieńczą muzyczną spuściznę Cypriana stanowi 12 pieśni 4-głosowych; przypisuje mu się także jedną pieśń 3-głosową. Jest również autorem 4 pieśni jednogłosowych (co do jednej z nich jest to domniemanie). Wszystkie te utwory usłyszą Państwo na naszym albumie, który dodatkowo uzupełniliśmy jeszcze jedną anonimową pieśnią (Modlitwa ludu pospolitego), miejscami łudząco przypominającą kompozycje Cypriana.

Powstanie programu zawierającego dzieła wszystkie Cypriana Bazylika zostało zainicjowane przez Dariusza Stabinskasa w 2020 roku. Przygotował on transkrypcje kompozycji Cypriana wprost z oryginalnych źródeł i wraz z Aliną Rotaru zainspirowali mnie do pracy nad nimi. Z muzykami Ensemble Morgaine oraz litewskim GŠ Ansamblis zaprezentowaliśmy w 2021 roku, podczas sześciu koncertów na Litwie i czterech w Polsce, program Oratio Dominica - dzieła wszystkie Cypriana Bazylika i korzenie hymnodii ewangelickiej. (...)

Program koncertu:

Cyprian Bazylik (1556): Oratio Dominica. Ojcze nasz.

Cyprian Bazylik (1558): Nabożna piosnka.

Anonim (1558): Modlitwa ludu pospolitego.

Ensemble JERYCHO

śpiewacy:

Alicja Sulkowska, Małgorzata Izbicka, Barbara Sobolewska - cantus

Paweł Szczyciński - altus

Mateusz Grzyb, Wawrzyniec Dąbrowski, Maciej Królikowski, Tomasz Jarnicki - tenor

Łukasz Kalisz, Stanisław Szczyciński, Rafał Kanowski, Aleksander Suchta - bas

instrumentaliści:

Henryk Kasperczak - chitarrone

Jan Kiernicki - lutnia renesansowa

Przemysław Pogocki - arcyłutnia, gitara renesansowa

Justyna Reksć-Raubo - viola da gamba

Bartosz Izbicki - regał

Bilety w cenie 30 zł do nabycia na Bilety24: <https://bit.ly/jerychobilety>